

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมุติฐานการวิจัย
3. ขอบเขตการวิจัย
4. กรอบแนวคิดการวิจัย
5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย
7. สรุปผลการวิจัย
8. อภิปรายผล
9. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ตามทัศนะ ของประชาชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

สมมติฐานการวิจัย

1. การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโลก

สะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง

2. ทิศนะต่อการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ที่แตกต่างกันมีทิศนะต่อการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ หมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 8 หมู่บ้าน ประกอบด้วย บ้านโลกสะอาด บ้านเขื่อนห้วยหลวง บ้านดอนปอแดง บ้านห้วยหินลาด บ้านนิคม บ้านคงเจริญ บ้านนาสมบูรณ์ บ้านศรีบูรพา

2. ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่พำนักอาศัยอยู่ในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลโลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี และเป็นผู้มีสิทธิในการเลือกตั้ง จำนวน 8 หมู่บ้าน โดยแบ่งเป็นชาย 1,420 คน หญิง 1,429 คน รวมทั้งสิ้น 2,849 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่พำนักอาศัยอยู่ในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลโลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานีและเป็นผู้มีสิทธิในการเลือกตั้ง จำนวน 8 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 351 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิดและปลายเปิด

แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert five rating scales.1976 : 124-126) เกี่ยวกับระดับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โศกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ทั้ง 6 ด้าน โดยกำหนดระดับการพัฒนาต่อการดำเนินงาน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยคำถามจะครอบคลุมรูปแบบของการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โศกสะอาด ดังต่อไปนี้

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักการมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โศกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean = \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation = S.D.) ค่าที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t -test (Independent Samples) ค่าที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F -test (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โดกสะเกษ อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี ตามทัศนะของประชาชน ได้ผลการวิจัย ดังนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 203 คน (ร้อยละ 57.80) รองลงมาเป็น หญิง จำนวน 148 คน (ร้อยละ 42.20) อายุส่วนใหญ่ 41 - 50 ปี จำนวน 123 คน (ร้อยละ 35.00) รองลงมา 31 - 40 ปี จำนวน 111 คน (ร้อยละ 31.60) มากกว่า 50 ปีขึ้นไป จำนวน 68 คน (ร้อยละ 19.40) และไม่เกิน 30 ปี จำนวน 49 คน (ร้อยละ 14.00) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ ประถมศึกษา จำนวน 108 คน (ร้อยละ 30.80) รองลงมาปริญญาตรี จำนวน 72 คน (ร้อยละ 20.50) มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 68 คน (ร้อยละ 19.40) มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 67 คน (ร้อยละ 19.10) อนุปริญญา/ปวส./ปวท. จำนวน 25 คน (ร้อยละ 07.10) และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 11 คน (ร้อยละ 03.10) อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกร จำนวน 139 คน (ร้อยละ 39.60) รองลงมารับจ้าง จำนวน 53 คน (ร้อยละ 15.10) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 36 คน (ร้อยละ 10.30) ค้าขาย จำนวน 31 คน (ร้อยละ 08.80) อื่นๆ จำนวน 26 คน (ร้อยละ 07.40) นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 24 คน (ร้อยละ 06.80) พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 21 คน (ร้อยละ 06.00) และเจ้าของกิจการ จำนวน 21 คน (ร้อยละ 06.00) รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่มี รายได้ 5,000 - 10,000 บาท จำนวน 159 คน (ร้อยละ 45.30) รองลงมาไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 83 คน (ร้อยละ 23.60) และมากกว่า 10,000 บาท จำนวน 109 คน (ร้อยละ 31.10) หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ส่วนใหญ่อยู่บ้านบ้านเขื่อนห้วยหลวง จำนวน 66 คน (ร้อยละ 18.80) รองลงมาบ้านคอนกรีต จำนวน 63 คน (ร้อยละ 17.90) บ้านห้วยหินลาด จำนวน 61 คน (ร้อยละ 17.40) บ้านนิคม จำนวน 35 คน (ร้อยละ 10.00) บ้านนาสมบูรณ จำนวน 35 คน (ร้อยละ 10.00) บ้านดงเจริญ จำนวน 34 คน (ร้อยละ 09.70) บ้านโคกสะเกษ จำนวน 29 คน (ร้อยละ 08.30) และบ้านศรีบูรพา จำนวน 28 คน (ร้อยละ 08.00) ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน ตำบล โดกสะเกษ อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่าการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และอยู่ในระดับปาน กลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักการมีส่วนร่วม

3. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ตามทัศนะของประชาชนจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน

4. ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะว่า

4.1 ด้านหลักนิติธรรม ควรปรับปรุงกฎระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ อบรม. ประกาศใช้ตรงกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้แสดงความคิดเห็นต่อ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่ กำหนดขึ้น

4.2 ด้านหลักคุณธรรม ควรเพิ่มการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของ อบรม. ให้มากขึ้นและให้ความเป็นธรรมกับทุกชุมชน และการดำเนินงานและการบริหารงานของ อบรม. ควรมุ่งประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นหลักมากขึ้น

4.3 ด้านหลักความโปร่งใส อบรม.ควรมีการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานต่างๆ ให้ประชาชนได้รับทราบทุกครั้งและอบรม. ควรเปิด โอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้ตรวจสอบการทำงานของ อบรม. ได้อย่าง เต็มที่

4.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม ควรเปิดโอกาสให้พนักงานส่วนตำบลได้มีส่วนร่วมในการ คิด เสนอปัญหา ความต้องการ รวมทั้งเสนอ โครงการ/กิจกรรม เพื่อจัดทำแผนพัฒนา ทั้ง แผนพัฒนา 5 ปี และแผนพัฒนาประจำปีทุกครั้ง

4.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ อบรม.ควรให้บริการประชาชนทุกคนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกันและเจ้าหน้าที่ อบรม.ควรให้ความใส่ใจกับปัญหาที่ เกิดขึ้นในชุมชนและมีความกระตือรือร้นที่จะแก้ไขปัญหาให้ समाเสมอ

4.6 ด้านหลักความคุ้มค่า อบรม.ควรหมั่น ในการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และอบรม.ควรที่จะใช้ทรัพยากรในการดำเนินงาน อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

อภิปรายผล

ผลการวิจัยการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สมมุติฐานที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมากไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เพราะจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1.1 ด้านหลักนิติธรรม กฎระเบียบข้อบังคับกฎเกณฑ์ต่างๆที่ อบต. ประกาศใช้ตรงกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น และประชาชนในท้องถิ่นได้ให้การยอมรับกฎหมายระเบียบ ที่ อบต. ประกาศใช้ทุกฉบับทุกครั้งไป

1.2 ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารของ อบต.เป็นผู้ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่นของ อบต. ให้ความเป็นธรรมกับ ทุกชุมชน ทุกหมู่บ้าน โดยไม่เลือกเฉพาะเจาะจง

1.3 ด้านหลักความ โปร่งใส อบต. มีการประกาศขั้นตอนการปฏิบัติงาน ของ อบต. รวมทั้งเงื่อนไขการติดต่อกับ อบต. เช่น การชำระภาษีต่างๆ ให้ประชาชนรู้ว่า มีขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร ต้องใช้ เอกสารประกอบอะไร และต้องใช้เวลาาน เท่าใด และ อบต. มีการเปิดเผยผลการประชุมของคณะผู้บริหาร อบต. ที่มีผลกระทบต่อประชาชนให้ประชาชนได้รับทราบทุกครั้ง

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม อบต. เปิดโอกาสให้ท่านมีสิทธิถอดถอน ผู้บริหาร และสมาชิกสภาอบต.ที่มีความประพฤติ เลื่อมเสียได้ด้วย การลงคะแนน และอบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอข้อบัญญัติ เพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาออกข้อบัญญัติ ตำบลตามความเป็นจริง

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ อบต. ให้ความสำคัญกับปัญหาที่เกิดขึ้น ในชุมชนและมีความกระตือรือร้นที่จะแก้ไขปัญหา และอบต. มีความจริงใจในการนำ โครงการ/ กิจกรรมที่ประชาชนเสนอ ไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า อบรม. มีการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ ใช้
ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด และอบต. มีการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานอย่างมี
ประสิทธิภาพและคุ้มค่า

ผลการวิจัยสอดคล้องกับอภิชาติ โชติชัชวาลกุล (2550 : 34) ศึกษาเรื่อง หลักธรร
มาภิบาลกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรณีศึกษาเขตอำเภอหนองหญ้าไซ
จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า พนักงานส่วนตำบลและนักการเมืองท้องถิ่นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลกรณีศึกษาอำเภอหนองหญ้าไซ
จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับฉัตรยุพิน บ่ายเที่ยง (2552 : 56)
ศึกษาเรื่อง ระดับการรับรู้ของพนักงานด้านการบริหารจัดการ โดยหลักธรรมาภิบาลในองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ระดับการรับรู้ของพนักงานด้านการ
บริหารจัดการ โดยหลักธรรมาภิบาล ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอท่าช้าง จังหวัด
สิงห์บุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับประดิษฐ์ อุคำ. (2554 : 46) ศึกษาเรื่อง ความ
คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนิคมคำ
สร้อย พบว่า 1. ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบล
นิคม คำสร้อยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับจตุพร ม่องสุข (2550 : 31) ศึกษาเรื่อง การบริหารงาน
ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โลกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัด
ร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนโดยรวมและจำแนกตามระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนมีความ
คิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โลก
สว่าง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับทรงชัย นกขมิ้น (2552 : 44)
ศึกษาเรื่อง การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ระดับความเป็นธรรมาภิบาลในการ
พัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับปานกลาง ไม่
สอดคล้องกับเจนยุทธ อุ้นเจริญทวีสิน (2553 : 35) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนในเขต
เทศบาลตำบลสมเด็จ โดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ย
ต่อเดือน เห็นว่าปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสมเด็จ อำเภอ
สมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ไม่สอดคล้องกับช่อทิพย์ เกษรทอง. (2553 : 33) ศึกษาเรื่อง สภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับปรีชา เฟื่องภู. (2554 : 32) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2. สมมุติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และหมู่บ้าน ที่อาศัยอยู่ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และหมู่บ้าน ที่อาศัยอยู่ ที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ผลการวิจัยที่พบ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยขอแยกการอภิปรายตามตัวแปร

2.1 เพศ มีทัศนคติต่อการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเพศชายและเพศหญิงได้รับประโยชน์ที่เกิดจากการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดที่เหมือนกัน จึงได้มองเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดได้ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลทั้งในด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าได้เป็นอย่างดี

2.2 อายุ มีทัศนคติต่อการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทุกระดับช่วงอายุ เช่น ที่มีช่วงอายุ 41 - 50 ปี มองเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดได้ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลทั้งในด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าได้เป็นอย่างดี แม้ช่วงอายุไม่เกิน 30 ปี ก็มีทัศนคติต่อองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดที่ได้ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลที่ถูกต้องเหมือนกันกับระดับช่วงอายุต่างๆ

2.3 ระดับการศึกษา มีทัศนคติต่อการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดได้ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลทั้งในด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในวัยใดก็เห็นว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดที่ได้ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลที่ชัดเจน ถูกต้อง โปร่งใสและให้ประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง

2.4 อาชีพ มีทัศนคติต่อการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดได้ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลทั้งในด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ไม่ว่าจะเป็นประกอบอาชีพใดก็ตามมีทัศนคติต่อองค์กรบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดในการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลที่ชัดเจน ถูกต้อง โปร่งใสและให้ประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง

2.5 รายได้ มีทัศนคติต่อการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนทุกระดับ มีทัศนคติต่อองค์กรบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดที่ได้ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลทั้งในด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนอย่างแท้จริง

2.6 หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ มีทัศนคติต่อการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในทุกหมู่บ้านที่อยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์กรบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดได้รับประโยชน์ทุกหมู่บ้านในการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ จตุพร ผ่องสุข (2550 : 31) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับทรงชัย นกขมิ้น (2552 : 48) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์กรบริหาร

ส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เขตพื้นที่ที่อาศัย และระยะเวลาพำนักอาศัยในชุมชนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับความเป็นธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน

ยังสอดคล้องกับเจนยูทซ์ อุ๋นเจริญทวีสิน (2553 : 35) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสมเด็จ ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน เห็นว่าปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับทรงชัย นกขมิ้น (2552 : 48) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับความเป็นธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่สอดคล้องกับ จตุพร ผ่องสุข (2550 : 31) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยโดยรวมและรายด้าน 2 ด้าน คือ ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่าข้อเสนอแนะของประชาชนมีความต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ระดับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่าในแต่ละด้านเมื่อจำแนกเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ 6 ลำดับแรก ซึ่งถือเป็นจุดอ่อนที่พบได้แก่ อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้แสดงความคิดเห็นต่อ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่ กำหนดขึ้น ($\bar{X} = 4.09$) เจ้าหน้าที่ อบต. ปฏิบัติงานด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 3.29$) อบต. มีการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานต่างๆ ให้ประชาชนได้รับทราบ ($\bar{X} = 3.60$) อบต. มีการแต่งตั้งผู้แทนชุมชนร่วมเป็น กรรมการในการจัดซื้อ - จัดจ้าง ($\bar{X} = 3.30$) เจ้าหน้าที่ อบต. ให้บริการประชาชนทุกคนด้วยความเสมอ

ภาคเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 3.22$) การจัดซื้อ-จัดจ้างของ อบต. เน้นความ ประหยัดเป็นหลัก ($\bar{X} = 3.31$) องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดจึงควรดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้แสดงความคิดเห็นต่อ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่ กำหนดขึ้น
- 1.2 เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล โคกสะอาดควรปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเที่ยงตรง
 - 1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดควรมีการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานต่างๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ
 - 1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดควรมีการแต่งตั้งผู้แทนชุมชนร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อ – จัดจ้างทุกครั้งเพื่อความโปร่งใส
 - 1.5 เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดควรให้บริการประชาชนทุกคนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกันเสมอกัน
 - 1.6 การจัดซื้อ-จัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดควรเน้นความประหยัดเป็นหลักเพื่อการใช้งบประมาณให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. ข้อเสนอเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ด้านหลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไป

- 2.1 ควรวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
- 2.2 ควรมีการวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยเฉพาะประเด็นเรื่อง หลักการมีส่วนร่วมตามหลักการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล